

वा० रा०

॥३५॥

नन्वेनेन विचारेणालं यथानुभूतं निवेद्यतां तत्राह ॥ विनष्टेति ॥ अस्य क्वचिद्वर्तत इतिशेषः ॥ णशअदर्शन इतिधात्वनुसाराददृष्टासती क्वचिदस्तीति वक्तुमशक्यमक्षमं ॥ सर्वतोन्विष्टत्वात् ॥ प्रनष्टा प्रगतं नष्टमदर्शनं यस्याः सादृष्टेत्यर्थः ॥ एतदपि न वक्तुं क्षमं स्वयमदृष्टत्वात् ॥ एवं मृतेत्यपि वक्तुं न शक्यं तत्साधकदृढतरप्रमाणाभावात् ॥ तस्माद्राम स्यापे किमपिवक्तुं नशक्यं दृश्यदेशे मायया ऽदर्शनंविनाशः अदृश्यदेशे ऽवस्थापनं प्रणाशइतितुतीर्थः ॥ १५ ॥ तदेव स्पष्टयति ॥ निवेद्यमानेइति ॥ नदृष्टेति ॥ निवेद्यमाने दोषोवक्ष्यमाणरामप्राणत्यागरूपः ॥ अनिवेदने स्वामिवचनानुरूपोदोषः ॥ तस्मान्निवेदनानिवेदनरूपमुभयमपि विषमं ॥ दुरनुष्ठेयं प्रतिभाति ॥ १६ ॥ एतदनंतरं कविवा

विनष्टावाप्रनष्टावामृतावाजनकात्मजा ॥ रामस्यप्रियभार्यस्यननिवेदयितुंक्षमं ॥ १५ ॥ निवेद्यमानेदोषः स्याद्दोषः स्यादनिवेदने ॥ कथंनुखलुकर्तव्यंविषमंप्रतिभातिमे ॥ १६ ॥ अस्मिन्नेवंगतेकार्येप्राप्तकालंक्षमंचर्किं ॥ भवेदितिमतिंभूयोहनुमान्प्रविचारयन् ॥ १७ ॥ यदिसीतामदृष्ट्वाहंवानरेद्रपुरीमितः ॥ गमिष्यामिततःकोमेपुरुषार्थोभविष्यति ॥ १८ ॥ ममेदंलंघनंव्यर्थंसागरस्यभविष्यति ॥ प्रवेशश्चैवलंकायाराक्षसानांचदर्शनं ॥ १९ ॥ किंवावक्ष्यतिसुग्रीवोहरयोवापिसंगताः ॥ किंकिंधामनुसंप्राप्तंनौवादशरथात्मजौ ॥ २० ॥ गत्वातुयदिकाकुत्स्थंवक्ष्यामिपरुषंवचः ॥ नदृष्टेतिमयासीताततस्त्यक्ष्यतिजीवितं ॥ २१ ॥ परुषंदारुणंतीक्ष्णंक्रूरमिंद्रियतापनं ॥ सीतानिमित्तंदुर्वाक्यंश्रुत्वासनभविष्यति ॥ २२ ॥ तंतुरुच्छ्रगतंदृष्ट्वापंचत्वगतमानसं ॥ भृशानुरक्तमेधावीनभविष्यतिलक्ष्मणः ॥ २३ ॥ विनष्टौभ्रातरोश्रुत्वाभरतोपिमरिष्यति ॥ भरतंचमृतंदृष्ट्वाशत्रुघ्नोनभविष्यति ॥ २४ ॥

सतीत्यर्थः ॥ प्राप्तकालं कालोचितं किंक्षमं किंवक्तुं युक्तं भवेदिति भूयोमतिं तद्विषयं पक्षं विचारयन्मूत इतिशेषः ॥ १७ ॥ विचारमेव प्रपंचयति ॥ यदीति ॥ कोमविष्यति न कोपीत्यर्थः ॥ १८ ॥ १९ ॥ वक्ष्यति असाध्वेव वक्ष्यतीत्यर्थः ॥ २० ॥ न दृष्टेत्यप्रियं यदि वक्ष्यामि ॥ ततस्तच्छ्रवणानंतरं ॥ २१ ॥ परुषं कर्णकठोरं अतएवदारुणंभयं करं तिक्ष्णमसहं क्रूरमुषं इंद्रियाणां तापनं संतापकं सीतानिमित्तं सीताविषयं ॥ सरामः ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥

सु० का०

॥३५॥